

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

ДЗК

Випуск 8/3

2015 р.

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у липні 2015 року

(оглядова довідка за матеріалами
преси, Інтернету та неопублікованими документами)

В Україні

Питання розвитку державно-церковних відносин, соціальну, добродійну та місіонерську діяльність церков України, взаємодію діаспори з Україною було обговорено 27 липня під час зустрічі Прем'єр-міністра України А. П. Яценюка з предстоятелем Української православної церкви Канади митрополитом Юрієм (Каліщук) та першоієрархом Української Православної Церкви США митрополитом Антонієм (Щербою). Значну увагу також було приділено проблемам християнської єдності в Україні.

Вище-прем'єр-міністр – Міністр культури В. А. Кириленко провів нараду з питань забезпечення участі України у програмі ЄС «Креативна Європа». У нараді взяли участь фахівці з питань європейської інтеграції Міністерства культури, Міністерства юстиції, Міністерства закордонних справ, Міністерства економічного розвитку, Міністерства фінансів, Держкомтелерадіо та Урядового офісу з питань європейської інтеграції. Під час засідання учасники обговорили питання підписання Угоди про участь України у програмі ЄС «Креативна Європа», у тому числі фінансового внеску України. Було розглянуто механізм функціонування та фінансування національного бюро програми «Креативна Європа», і позицію української сторони у розрізі участі України у програмі. Функціонування національного бюро програми «Креативна Європа» відбуватиметься на засадах партнерства з програмою ЄС «Східного Партнерства» «Культура – 2». Учасниками наради було обумовлено пошук можливостей для додаткового фінансування бюро та його функціонування на базі установи, що знаходиться у підпорядкуванні Міністерства культури.

Заступник Міністра культури України з питань європейської інтеграції А. М. Вітренко та директор Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) Меган Волк підписали протокол про наміри між Радою міжнародних

наукових досліджень та обмінів (IREX) та Міністерством культури України. Документ укладено на виконання Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про гуманітарне і техніко-економічне співробітництво від 7 травня 1992 року з метою підтримки культурної дипломатії і створення простору для культурного обміну між українцями та американцями, розвитку відкритого міжкультурного діалогу, подолання негативних культурних сприйняття, розбудови культурних мостів задля поглиблення взаєморозуміння і налагодження продуктивної співпраці. Програма триватиме до 31 березня 2016 року.

23 липня в Міністерстві культури України відбулося засідання Групи міжвідомчої взаємодії з питань реалізації спільного проекту Ради Європи і Європейської Комісії «Урбаністичні стратегії в історичних містах, скеровані громадами» (проект COMUS), на якому підбито підсумки попереднього етапу реалізації проекту та обговорено проект Політичної ноти – документа, який буде покладено в основу Меморандуму щодо умов реалізації проекту в Україні. У засіданні взяли участь: заступник Міністра культури України з питань європейської інтеграції А. М. Вітренко, національний координатор проекту COMUS, директор Українського центру культурних досліджень О. Буценко, представники Міністерства закордонних справ, Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень.

Міністерство культури України, Посольство України в Королівстві Швеція та громадська організація «Український Інститут у Швеції» започаткували українсько-шведську культурну ініціативу: сторони підписали меморандум, в якому задекларовано спільні цілі щодо поглиблення українсько-шведського співробітництва в галузі культури, здійснення інформаційно-просвітницької роботи з метою популяризації української культури та мистецтва у Королівстві Швеція. Така співпраця сприятиме формуванню позитивного іміджу нашої країни та стимулюватиме інтерес до української культури.

Інтеграції України в європейський та світовий культурний простір сприятимуть зустрічі, проведені заступником Міністра культури України з питань європейської інтеграції А. М. Вітренком: з новим директором Гете-Інституту в Україні Беате Кьолер, на якій обговорено проведення спільних семінарів, круглих столів з обміну досвідом; з Надзвичайним і Повноважним Послом Китаю в Україні Чжан Сіюнем – стосовно проведення Третього засідання Підкомісії з питань співробітництва у сфері культури у жовтні цього року; з керівником відділу економічної співпраці, соціального та регіонального розвитку Представництва ЄС в Україні Хуаню Мера Кабелло – щодо подальших шляхів двостороннього співробітництва.

У рамках офіційного візиту в Україну Президент Республіки Болгарія Росен Плевнелієв у супроводі Міністра іноземних справ Республіки Болгарія Даніеля Мітова та інших членів офіційної делегації відвідали Національний

Києво-Печерський історико-культурний заповідник. Під час екскурсії Президент та супроводжуючі особи ознайомилися з історією Києво-Печерської лаври та оглянули Троїцьку надбрамну церкву, Успенський собор, Трапезну церкву з палатою, відвідали Музей історичних коштовностей, виставки «Світ української ікони» та «Відроджені скарби Києво-Печерської лаври (з колекції Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника)», Музей мікромініатюр. Також члени офіційної делегації відвідали Національний заповідник «Софія Київська».

За кордоном

Двостороння співпраця в галузі культури та адаптація досвіду Чехії з проведення реформ у царині культури обговорювалися на зустрічі Віце-прем'єр-міністра – Міністра культури України В. А. Кириленка з Міністром культури Чехії Даніелем Германом у місті Брно (Чехія). Сторони висловилися на користь активізації співпраці і розширення спектру міжміністерських та міжінституційних проєктів. З цією метою домовлено укласти Угоду про співпрацю на 2016–2019 роки у листопаді-грудні цього року. Після офіційних переговорів В. А. Кириленко та Даніель Герман взяли участь у відкритті Фестивалю «Місяць авторських читань», почесним гостем якого вперше була Україна.

Заступник Міністра культури України з питань євроінтеграції А. М. Вітренко 12–16 липня перебував у Брюсселі (Королівство Бельгія), де взяв участь у першому засіданні Комітету асоціації між Україною та ЄС, мав зустріч з представниками Генерального директорату Європейської Комісії з питань освіти та культури – директором з питань освіти та програм в галузі освіти Адамом Тайсоном та директором з питань культури і креативності Мішелем Магньє. Основною темою розмови став переговорний процес щодо тексту проєкту Угоди про участь України у програмі «Креативна Європа» та функціонування Бюро цієї програми в Україні. Також обговорено виконання українською стороною зобов'язань згідно з Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, практичну реалізацію програми ЄС – Східного партнерства «Культура і креативність». На проведену кластерну зустріч у Генеральному директораті освіти і культури було винесено питання співпраці в культурній сфері та медіа відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

8–11 липня в рамках польсько-української програми обміну досвідом у галузі культури у Варшаві та Любліні (Польща) відбувся третій семінар на тему «Самоврядування і культура». Працівники Міністерства культури України та Вінницької, Київської, Одеської і Черкаської областей мали зустрічі з представниками Міністерства культури та національної спадщини Республіки Польща, органів місцевої влади, координаторами культурних проєктів, директорами музеїв та центрів культури, в ході яких обговорювалися можливості співпраці з національними та регіональними культурними інституціями та навчальними за-

кладами, неурядовими організаціями, діяльність будинків культури, менеджмент культурних проєктів та їх фінансування.

МИСТЕЦЬКІ ЗАХОДИ

В Україні

25 і 26 липня у Києві пройшов фестиваль, присвячений Італії – «Натхненні Італією». Програма фестивалю включала в себе: італійську музику в живому виконанні, романтичне італійське кіно; майстер-класи з танців, гончарству, виготовленню італійських масок, кулінарії, футбольному фрістайлу; дегустацію італійської кухні; виставку досягнень автомобільної промисловості Італії; ознайомлення з італійським мистецтвом та багато іншого.

Юні вокалісти, майстри декоративно-ужиткового мистецтва, художники, хореографічні дитячі колективи з України, Молдови, Польщі, Франції взяли участь у XVII Міжнародному фестивалі дитячої творчості «Золотий лелека», що проходив з 28 червня по 5 липня в селі Рибаківка Миколаївської області.

Гості з Індонезії, Китаю, Японії і Єгипту взяли участь у Фестивалі культур Global Village у Чернівцях. Global Village – це соціальний проєкт, на якому іноземні студенти-волонтери представляють свою культуру, традиції, національну кухню. Учасники фестивалю, мешканці та гості міста здобувають навички спілкування англійською мовою. Окрім цього, у програмі фестивалю були вікторини, конкурси, ігри, розіграші призів, виступи танцювальних та музичних гуртів. Фестиваль організувала міжнародна молодіжна організація AISEC.

За кордоном

10–12 липня в горах у Кергонксоні (штат Нью-Йорк, США) відбувся IX Український фестиваль Soyuzivka – 2015, метою якого було збереження та поширення українських культурних традицій. Тема фестивалю цього року – солідарність з Україною. Для гостей заходу виступили музичний гурт Dzidzio, співаки Руслана, О. Білозір, С. Фоменко, В. Попадюк, П. Табаков та інші. Також у програмі: українська національна кухня, українські фільми, майстер-класи з танців і ремесел, конкурси, сувенірна продукція та українські товари. Крім цього на фестивалі було представлено стенди благодійних організацій, які допомагають Україні. Всі учасники та гості фестивалю могли підтримати яку-небудь благодійну ініціативу.

МУЗИКА

В Україні

З метою підтримки дружніх стосунків між Україною і США та з нагоди Дня незалежності США, вокально-інструментальний гурт Командування сухопутних військ США у Європі в рамках «Концерту Свободи» 3 липня у Києві представив українському слухачеві добірку американських пісень.

30 липня в Американському домі у Києві музикант з Нового Орлеану (США) Терренс Сімієн разом з учасниками свого гурту «Терренс Сімієн і Зайдеко Експірієнс» розповів про те, що таке автентична музика американських креолів «зайдеко», і провів майстер-клас. Організатор заходу – Посольство США в Україні. У цьому ж приміщенні українсько-сербський етно-лаунж проєкт Shopping Hour представив програму «United Songs Of The World». Звучали пісні англійською, українською, іспанською, грузинською, латиською, сербською, французькою та іншими мовами.

Музичні колективи Foxthroat (Латвія), Closterkeller (Польща) та ін. взяли участь у Міжнародному фестивалі «Живий Звук», що пройшов 18–19 липня у Києві. У програмі: рок-концерт, богатирські ігри, театр тіней, фаєр-шоу, лазерне шоу та ін.

Зустріч з відомим американським бандуристом українського походження Юліаном Китастиком (Нью-Йорк, США) відбулася 30 липня у Києві у рамках літературно-музичного проєкту «Мистецькі зустрічі в архіві-музеї». Він розповів про свій творчий шлях, про сімейну традицію виконання на бандурі, досвід співпраці з видатними митцями сучасності. У його виконанні прозвучали старовинні твори з кобзарського репертуару, маловідомі твори знаних бандуристів ХХ ст., його власні композиції.

Музичні гурти Brutto (Білорусь-Україна), Елізіум (РФ), All Faces Down (Австрія), Dave Evans (Австралія), Eris Is My Homegirl (Польща), Rideau (Швеція), Sciana (Білорусь), Scratch The Floor (Грузія), Braincoats (Швеція) взяли участь у Міжнародному музичному фестивалі «Файне Місто» у Тернополі. Захід проходив під гаслом «Територія вільних людей».

Барди з Канади, Білорусі, США та України взяли участь у IV Міжнародному фестивалі авторської пісні та святі Івана Купала на Голубих озерах, що проходив 3–5 липня у селі Олешня Чернігівської області.

Білорусько-український гурт Сергія Міхалка Brutto взяв участь у фестивалі патріотичної молоді «Бандерштат – 2015» у Луцьку.

За кордоном

Твір «RE-Pulse II» українського композитора М. Коломійця, який нині навчається в аспірантурі Кельнської вищої музичної школи, здобув третю премію на Днях камерної музики у Фарелі (Німеччині). Протягом фестивалю молоді композитори представляли твори, написані спеціально для тріо (акордеон, саксофон і контрабас).

З 29 червня по 4 липня у польському місті Бидгощ проходив XXXVIII Міжнародний фестиваль-конкурс «Бидгощські музичні імпресії», на якому хор Gloria Житомирської музичної школи №1 отримав нагороди за високий професійний рівень виконання конкурсної програми, за створення унікального худо-

жнього видовища, нагороду від воєводи Куявсько-Поморського воєводства та грошову премію.

З 15 по 20 липня у Латвії Ансамбль українського автентичного співу «Божичі» (м. Київ) брав участь у Міжнародному фольклорному фестивалі «Балтика – 2015». Ансамбль виконав протяжну пісню «Ой ішли корови» та жартівливу – «Очерет лугом гуде».

6 липня у Юрмалі під патронатом Голови Сейму Латвійської Республіки Інари Мурнієце пройшов благочинний концерт класичної музики «Діти війни» на підтримку українських дітей, які втратили своїх батьків у бойових діях на Сході України. Кошти, зібрані від продажу квитків та добровільних пожертв, будуть спрямовані на організацію відпочинку близько 100 українських сиріт у латвійських санаторіях в період серпня – жовтня.

Київський гурт «ТаРута» репрезентував сучасну українську музику на XXXVI Міжнародному фестивалі Euroradio Folk Festival, що проходив у польському Кракові з 8 до 12 липня.

ТЕАТР

За кордоном

Театр «Спірограф» Центру культурно-мистецьких ініціатив у Львові здобув Гран-прі в конкурсній програмі «Renaissance International Festival XV. Balaton-Youth-Art», що відбувся 4–8 липня у місті Балатонфюред (Угорщина). На розгляд журі театр представив оригінальну виставу «Жартівниця» за однойменною п'єсою українського класика М. Альбиковського у постановці А. Сендецького.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

В Україні

Пересувна виставка «Порушена тиша перед бурею. Період до 1914», підготовлена співробітниками Leopold Museum (Відень, Австрія) з нагоди 100-річчя від початку Першої світової війни до 15 вересня експонується у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського. В Україні її представляє Австрійський культурний форум у Києві.

В Американському домі у Києві проходили одразу дві виставки американських митців. Перша виставка – експозиція писанок Софійки Зелік, друга – «Портрети невтрачених», серія акварелей Грейс Магоні, на яких зображені українські бабці. Автори – стипендіати Премії імені Фулбрайта. Грейс Магоні досліджує культуру Заходу України, Софійка Зелік – вплив народного мистецтва на творчість митців українського сходу на початку ХХ століття.

Художники Олена Ходор (Білорусь), Мартін «True Bob» Здрожевські (Польща) та живописець Таха Ганіміфард (Австрія–Іран) взяли участь у новому проекті-дослідженні «#INSTAART», що проходив у столичній галереї «Мисте-

цька збірка». Представленим на виставці художникам було запропоновано проаналізувати проблеми залежності сучасного суспільства від соціальних мереж і мас-медіа.

З 30 липня по 27 вересня у Києві триватиме масштабний проект «Samskara» американського художника, перформера, який працює у напрямі діджитал-арт, Ендрю Джонса. «Samskara» – це образи, електронна музика, відеоінсталяції, динамічні скульптури, що поєднуються в одне тло, яке переносить глядача в світ іншої реальності.

Міжнародна виставка художніх робіт «Мистецтво Чжень Шань Жень – Україна» тривала у Львові з 27 липня по 9 серпня. В експозиції – репродукції творів 15 митців з США, Канади, Таїланду, Тайваню та Японії, всього 40 картин, сюжети яких свідчать про пошуки справжнього призначення людського життя, про витoki добра і зла.

Картини художниць з України, Польщі, РФ, Молдови, Угорщини, Австрії та Швеції експонувалися у Львові з 3 по 19 липня в рамках вернісажу „Материнство” за підтримки Фонду ім. Гайнріха Бьоля в Києві. Проект представив феміністичний погляд на традиційну „функцію” жінки – народження і виховання дитини.

Виставка фотографій «Extramros» художника-мураліста Жюльєна Маллана (Франція) експонувалася у Музеї сучасного мистецтва Одеси. Тут було представлено малюнки митця з навколосвітньої подорожі – Китаю, Індонезії, Ізраїлю, Палестини, Мексики тощо.

За кордоном

В Університетській бібліотеці Варшави (Польща) проходила фотовиставка «Україна. Неоголошена війна» фотокореспондента газети «Голос України» О. Клименка. Ініціатором заходу став директор служби новин Польського радіо, президент Польсько-українського клубу журналістів Міхал Невядомскі.

До 12 вересня у Женеві (Швейцарія) триватиме благодійна виставка «Just Art» з творів українських та російських художників, створених у відповідь на події в Україні з метою об'єднати художників обох країн під знаком творчості. Україну в проекті представляли О. Мась, Р. Мінін, О. Ройтбурд, М. Вайсберг, С. Коляда, А. Єрмоленко, Г. Козуб та Ю. Соломко. Кошти, виручені від продажу картин, галерея планує направити на гуманітарні цілі. Їх отримає цивільне населення, яке постраждало під час триваючого протистояння.

В Посольстві України у США до 20 серпня триває виставка артефактів Євромайдану. Експонуються прапор Третьої сотні самооборони Євромайдану, металевий щит спецпідрозділу «Беркут», каски та шоломи протестувальників, вимпел зі словами підтримки на адресу Євромайдану від українських ветеранів-афганців тощо. Усі експонати передані Посольству благодійною організацією United Help Ukraine (США) та Третьою сотнею самооборони Євромайдану.

До 30 серпня в Українському національному музеї у Чикаго (США) експонуватиметься виставка «Апостол миру», присвячена митрополиту А. Шептицькому, яка включає його особисті речі. Це – колекція хрестів, нагороди, 2 персні, чаша, митрополичий жезл тощо. На урочистому відкритті були присутні Первосвященний Владика Річард Стефан Семенюк, єпископ єпархії св. Миколая в США; о. д-р Іван Кашак – священник Стенфордської єпархії Української греко-католицької церкви; колекціонер д-р Юрій Подлуський; Генеральний консул України в Чикаго Лариса Герасько.

Музеї

В Україні

У рамках святкувань 585-ї річниці з часу заснування Бердичева та XVI Днів Польської культури в Бердичеві на території Монастиря Босих Кармелітів було відкрито музей відомого британського письменника Джозефа Конрада-Коженьовського. Музей урочисто відкрили перший заступник Міністра культури України І. Ліховий, Генеральний директор Міністерства культури та національної спадщини Республіки Польща Яцек Ольбрихт та ін. Матеріали для експозиції надано Музеєм літератури імені Адама Міцкевича з Варшави, Ягелонською бібліотекою з Кракова, Бібліотекою Бейнеке Єльського університету, Центральним морським музеєм міста Гданськ, Національним морським музеєм у Грінвічі (Англія), професором Здиславом Найдером з власного архіву.

З робочим візитом Музей караїмської історії та культури Національного заповідника «Давній Галич» відвідали науковці з Познані (Польща): Петр Муховський – завідувач кафедри близькосхідних досліджень університету ім. А. Міцкевича (Познань), професор вищої школи гебраїстики «Торуль»; Вероніка Клімова – аспірантка університету ім. А. Міцкевича (Познань), кафедра азійських досліджень; Молгожата Махчінська – аспірантка університету ім. А. Міцкевича (Познань), Інститут мовознавства. Гості досліджували пам'ятки історії караїмської громади Галича, документи. Велику увагу було приділено колекції релігійних книг, написаних гебрейською мовою.

За кордоном

З 12 по 18 липня делегація музейників Дніпропетровської області на запрошення Маршала Нижньосилезького воєводства перебувала у місті Вроцлав (Польща). На стажування до Польщі Дніпропетровський художній музей відрядив С. Несмачного (заступник директора з наукової роботи), Ігоря Литовченка (реставратор) та О. Щербину (старший науковий співробітник). Головною метою візиту був обмін досвідом з польськими колегами. В програмі перебування: відвідини Національного музею міста Вроцлав, його філіалів – Рацлавицької панорами, Етнографічного музею, знайомство з виставкою «1000 років м. Вроцлав» у Вроцлавському Королівському палаці, знайомство з роботою Зали сто-

ліття та Павільйону чотирьох куполів, відвідування замку Ксьонж у м. Валбжихта, знайомство з виставкою «Метаморфози Замка Ксьонж», відвідування Костелу Миру в м. Свідниця. Під час перебування у Національному музеї міста Вроцлав співробітники ДХМ були ознайомлені з роботою різних відділів музею: експозиційної роботи, реставрації, фондосховища, просвітницької роботи, маркетингу.

Кіно

В Україні

10–18 липня в Одесі проходив VI Одеський міжнародний кінофестиваль–2015. Серед почесних гостей заходу були директор Канського кінофестивалю Тьєррі Фремо (Франція) та режисер Джим Шерідан (Ірландія). Відкрився фестиваль фільмом «Реальність» (Франція, реж. Квентін Дюп'є), а закрився – фільмом «Ан» (Японія, реж. Наомі Кавасе). У міжнародному конкурсі ОМКФ–2015 взяли участь 12 фільмів з Ізраїлю, України, США, Великої Британії, РФ, Туреччини, Колумбії, Хорватії, Ірану, Франції та Данії. Гран-прі за результатами глядацького голосування отримав фільм «Мустанг» (Туреччина, реж. Деніз Гамзе Ерґювен). До складу журі міжнародного конкурсу увійшли режисери та сценаристи – Жанна Лабрюн (Франція), Сергій Буковський (РФ), Срджан Драгоевич (Сербія) та Даріуш Яблонські (Польща). Так, переможцем у номінації «Краща режисура» стала Деніз Гамзе Ерґювен (Туреччина) за свою дебютну стрічку «Мустанг». Призом за Кращу акторську роботу удостоїли виконавицю головної ролі у фільмі «Людина у стіні» (реж. Євгенія Румана) – ізраїльську акторку Тамар Алкан. Серед інших заходів ОМКФ–2015: Літня кіношкола – освітній спецпроект, що складався з серії майстер-класів та творчих зустрічей з метрами світової кіноіндустрії, серед яких: кінокритик, історик кіно і продюсер Марк Мюллер (Італія), режисер Даррен Аронофські (США), режисер, сценарист і продюсер Шарун Бартас (Литва) та ін. Також, у рамках фестивалю Європейська кіноакадемія (Німеччина) надала Потьомкінським сходам статус «Скарбу європейської кінокультури». Відомий український режисер М. Слабошпицький вручив режисерові Даррену Аронофські (США) почесного Золотого Дюка за внесок у кіномистецтво.

За кордоном

На I Міжнародному кінофестивалі у Карлових Варах (Чехія) було представлено дві українські роботи – ігрову стрічку Є. Нейман «Пісня пісень» (головний конкурс) та документальний фільм О. Костюка «Жива ватра» (конкурс документального кіно). Стрічку «Пісня пісень» було відзначено спеціальною згадкою екуменічного журі. Також у рамках програми «Шість близьких зустрічей» відбулися покази стрічки К. Муратової «Астенічний синдром».

З 16 по 19 липня у місті Сигіт-Мармароський (Румунія) відбувся перший Мармароський міжнародний кінофестиваль. Нагороду найкращому короткометражному фільму фестивалю розділили українська стрічка «Листопад» (реж. М. Кондакова) та румунська стрічка «Пара кінських сил» (реж. Даніель Санду).

Фільм «Листопад» М. Кондакової було відібрано представляти Україну у VI Міжнародному кінофестивалі «Одна країна – Один фільм», що проходив 24–26 липня у місті Апша (Франція).

По 2 липня у Берліні (Німеччина) тривали Дні українського кіно. Спеціальною подією став показ робочої версії документального фільму «Звільніть Олега Сенцова» російського документаліста А. Курова та показ ігрової стрічки «Гамер», дебютної роботи О. Сенцова. В рамках заходу показали документальні та художні фільми, сучасні та класичні, зокрема «Плем'я» (реж. М. Слабошпицький), «Майдан» (реж. С. Лозниця), «Тіні забутих предків» (реж. С. Параджанов), «Весна» (реж. М. Кауфман).

А з 1 по 10 липня у Берліні тривала програма українського кіно «Політика ритму: кінематограф українського авангарду». В рамках цієї програми німецькі глядачі змогли побачити найбільш репрезентативні фільми експериментальних течій українського кінематографа 1920-х років: «Арсенал», «Звенигора» (реж. О. Довженко), «Хліб» (реж. М. Шпиковський), «Перекоп» (реж. І. Кавалерідзе), «Штурмові ночі» (реж. І. Кавалерідзе), «Людина з кіноапаратом», «Одинадцятий» (реж. Д. Вертов), «Навесні» (реж. М. Кауфман), «Два дні» (реж. Г. Стабовий) та ін. Кураторами програми виступили Георг Вітте, Єлена Вогман (Вільний університет, Берлін) та С. Мензелевський (Центр Довженка, Київ). Програма «Політика ритму: кіно українського авангарду» є результатом співпраці Національного центру Олександра Довженка та Німецького інституту кіно і відеоарту «Арсенал».

10–11 липня у Варшаві за підтримки Посольства України в Польщі та Посольства Польщі в Україні, за участі Надзвичайного і Повноважного Посла України у Республіці Польща А. Дециці та Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Польща в Україні Генріка Літвіна відбувся Міжнародний фестиваль «Дні Сергія Параджанова в Польщі». У програмі фестивалю – демонстрація кінострічки Параджанова «Тіні забутих предків» та реставрованого фільму «Саят-Нова», який 1973 року вийшов на екрани під назвою «Колір граната» в редакції С. Юткевича. Серед інших заходів – театралізоване фольклорне дійство «Весільні фрески або Квітка для Параджанова» Національного центру народної культури «Музей Івана Гончара», показ документального фільму «Небезпечно вільна людина» (реж. Роман Ширман), творчий вечір «Гранат і яблуко: Параджанов і Гуерра», на який було запрошено Лору Гуерра, дружину видатного італійського кінодраматурга, поета і художника Тоніно Гуерра. На гостей фестивалю чекали також виставки живопису знаних українських митців Б. Єгіазаряна («Вогнем любові») та К. Косьяненко («Тіні забутих предків»).

Фільм «Плем'я» українського режисера М. Слабошпицького очолив першу п'ятірку рейтингу найкращих фільмів 2015 року за версією видання «Hollywood Reporter». Рейтинг склав американський кінокритик Тодд Маккарті.

Український кінопродюсер Є. Олесов, керівник кінокомпанії Animagrad, що входить до складу групи компаній FILM.UA, став членом Європейської кіноакадемії (EFA).

У Берліні, Дюссельдорфі та Дрездені (Німеччина) відбулася зустріч з українським режисером і письменником Р. Горовим та презентація німецькомовної версії його нового документального фільму «Укропи Донбасу».

ЦИРК

В Україні

Артисти з України, Білорусі, Киргизії, Польщі, Швейцарії, Фінляндії, Угорщини, РФ, Італії, Чехії, Німеччини і Гани показали 40 номерів в рамках IV Міжнародного циркового фестивалю «Золотий трюк Кобзова», що проходив 2–5 липня в Одесі. У складі журі були: директор Угорського національного цирку Іштван Кристоф; президент Міжнародного циркового фестивалю в місті Латина (Італія) Фабіо Монтик; режисер «Мулен Руж» (Франція) Тьєррі Оутрілла; директор Іспанського Міжнародного циркового фестивалю (Іспанія) Геніс Матабош; співзасновник Планета Цирк Talent Agency, секретар Європейської циркової Асоціації, художній керівник «Gelsenkirchener Weihnachtscircus», видавець журналу «Планета Цирк» і «CircusZeitung» (Німеччина) Дірк Куїк; директор Блекпул Тауер цирку (Англія) Лачи Ендрез; цирковий режисер і продюсер, президент «Firebird Productions, Inc.» (США) Петро Дубинський; виконавчий директор Світового циркового фестивалю «ІДОЛ» (РФ) Юлія Мельникова; Генеральний директор, художній керівник Гомельського Державного цирку (Білорусь) Яків Лобовіч та ін. Серед зарубіжних переможців: «золото» отримали – «Тріо Шевченка» – Дмитро Шевченко, Павло Воронов і Павло Ігнатенко (Білорусь); «бронзу» вибороли – Еркінбек Саралаєв (Киргизстан) за номер «Сила тяжіння» та Зденек Полах (Чехія) за номер «Zeejaу».

Література

В Україні

Міжнародний українсько-білоруський семінар з проблем розвитку сучасної літератури відбувся 1–2 липня у Національній спілці письменників України. Участь взяли провідні білоруські та українські літературознавці, молоді науковці, критики, прозаїки, драматурги та поети. 1 липня розглядалася поезія України і Білорусі, 2 липня – проза і драматургія. Учасники семінару вирішили 26 січня вручати щорічну літературну премію «Воїн Світла» пам'яті Героя Небесної Сотні білоруса Михайла Жизневського (26.01.1988 р. н.). Ця відзнака присуджуватиметься за книжку українського або білоруського автора, у якій діє бла-

городний, сміливий герой, що бореться за справедливість, проповідуючи загальнолюдські цінності, і є взірцем для наслідування.

За кордоном

У 2015 році статус «країни – почесного гостя» найбільшого транскордонного літературного фестивалю Центральної Європи «Місяць авторських читань» отримала Україна, що означає найбільшу кількість українських учасників. Щодня протягом 1–31 липня у п'яти містах Європи – Брно (Чехія), Остраві (Чехія), Кошице (Словаччина), Вроцлаві (Польща) і Львові (Україна) – відбувалися виступи відомих письменників з кожної з країн-учасниць цього проекту. Україну на форумі представили 31 літератор, серед яких: О. Забужко, С. Андрухович, П. Мідянка, С. Жадан, Ю. Винничук, Ю. Андрухович, Л. Дереш, Т. Прохасько, Н. Ворожбит, О. Ірванець, А. Кокотюха. Ще 31 письменник був з Чехії, Польщі та Словаччини. «Місяць авторських читань» складався з двох головних програмних ліній. Одна представляла літературу «домашню» для того місця, де відбувається подія, – чеську, словацьку, українську і польську. Друга – літературу іншої країни, яка цього року виступає почесним гостем. Основну програму заходу щодня складали виступи двох письменників: почесного гостя і «домашнього» автора чи авторки (у Брно, Кошице, Остраві – чехи і словаки, у Львові – українці, у Вроцлаві – поляки). Це такий собі саміт шістдесяти двох першорядних інтелектуалів, які протягом п'ятиденного турне брали на себе роль посланців своєї країни: виступали у ЗМІ, на публіці, писали статті, репортажі, поширювали власні твори й думки. Основну програму супроводжували додаткові акції: показ фільмів, виставки, концерти, зокрема, письменник Ярослав Рудіш (Чехія) презентував для Львова свій музичний проєкт KafkaBAND.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шeverдіна

редактор відділу

НАУІ Інформцентру з

питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Підписано до друку 26.08.2015. Обл.-вид. арк. 0,75. Б/т. Зам. 91. Безплатно

Ротапінт НПБ України, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12